

Meldunek 6/B/99

o zachorowaniach na choroby zakaźne i zatruciach związkami chemicznymi zgłoszonych w okresie od 16.06 do 30.06.1999 r.

Jednostka chorobowa (symbole wg "Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych" ICD-10)	Meldunek 6/B		Dane skumulowane	
	16.06.99. do 30.06.99.	16.06.98. do 30.06.98.	1.01.99. do 30.06.99.	1.01.98. do 30.06.98.
Choroba wywołana przez ludzki wirus upośl.odp.: ogółem (B20-B24)	4	2	58	48
Dur brzuszny (A01.0)	-	-	3	1
Dury rzekome A.B.C. (A01.1-A01.3)	-	-	-	2
Salmonelozy: ogółem (A02)	1607	2120	8534	11213
Czerwonka bakteryjna /szigelozą/ (A03)	4	18	85	295
Inne bakteryjne zakażenia jelitowe: ogółem (A04)	180	222	1807	2075
Wiusowe i inne określone zakażenia jelitowe: ogółem (A08)	64	37	924	414
Biegunki u dzieci do lat 2: ogółem (A04; A08; A09)	633	726	7436	6951
w tym: BNO, prawdopodobnie pochodzenia zakaźnego (A09)	474	531	5516	5118
Tężec: ogółem (A33-A35)	-	2	9	12
Błonica (A36)	-	-	-	-
Krztusiec (A37)	24	81	282	1975
Szkarlatyna /płonica/ (A38)	592	834	6439	11724
Zapalenie opon mózgowych: razem	98	137	977	1227
w tym: meningokokowe (A39.0)	5	2	62	70
wywołane przez <i>Haemophilus influenzae</i> (G00.0)	3	2	39	46
inne bakteryjne, określone i nie określone (G00.1-G00.9)	31	41	394	464
wirusowe, określone i nie określone (A87; B00.3; B02.1)	44	82	390	557
inne i nie określone (G03)	15	10	92	90
Zapalenie mózgu: razem	22	17	211	198
w tym: meningokokowe i inne bakteryjne: ogółem (A39.8; G04.2)	3	4	52	41
wirusowe, przenoszone przez kleszcze (A84)	1	6	12	18
inne wirusowe, określone (A83; A85; B00.4; B02.0; B25.8)	2	1	13	19
wirusowe, nie określone (A86)	10	3	99	74
poszczepienne (G04.0)	-	-	-	-
inne i nie określone (G04.8-G04.9)	6	3	35	46
Riketsjozy: ogółem (A75-A79)	-	-	-	-
Ostre nagminne porażenie dziecięce (A80)	-	-	-	-
Ospa wietrzna (B01)	5564	7873	65376	107705
Odra (B05)	4	113	62	1997
Różyczka: ogółem (B06; P35.0)	3140	3662	23894	34407
Wirusowe zap. wątroby: typu A (B15)	38	103	536	1125
typu B (B16; B18.0-B18.1)	144	163	1674	2012
typu C (B17.1; B18.2)	79	87	864	779
typu B+C (B16; B18.0-B18.1 + B17.1; B18.2)	4	3	69	57
inne i nieokreśl.(B17.0;B17.2-.8;B18.8-.9;B19)	16	25	185	293
Świnka /nagminne zapalenie przyusznic/ (B26)	5582	17160	71463	135306
Włośnica (B75)	1	-	26	22
Świerzb (B86)	367	358	7635	8276
Grypa: ogółem (J10; J11)	13	86	2341899	769573
Bakteryjne zatrucia pokarmowe: razem	1703	2250	9712	12519
w tym: salmonelozy (A02.0)	1600	2118	8509	11186
gronkowcowe (A05.0)	1	-	75	69
jadem kiełbasianym /botulizm/ (A05.1)	2	7	43	34
wywołane przez <i>Clostridium perfringens</i> (A05.2)	-	-	-	-
inne określone (A05.3-A05.8)	1	2	36	18
nie określone (A05.9)	99	123	1049	1212
Zatrucia naturalnie toksycznym pokarmem: ogółem (T62)	1	1	5	14
w tym: grzybami (T62.0)	1	1	3	12
Inne zatrucia: ogółem (T36-T60; T63-T65)	477	359	3528	4327
w tym: pestycydami (T60)	13	15	50	58
lekami, prep.farmakologicznymi i subst.biolog. (T36-T50)	266	177	2051	2398
alkoholem (T51)	123	74	660	829
Ostre porażenia wiotkie u dzieci (0-14 lat)	2	1	31	16

Zachorowania zgłoszone w okresie 16-30.06.1999 r. wg województw

Województwo	Choroba wyw.przez ludzki wirus upośl. odp.: ogółem (B20-B24)	Dur brzuszny (A01.0)	Dury rzekome A.B.C. (A01.1-3)	Salmonelozy: ogółem (A02)	Czerwonka bakteryjna /szigelozą/ (A03)	Biegunki u dzieci do lat 2: ogółem (A04; A08; A09)	Teżec: ogółem (A33-A35)	Krzusiec (A37)	Szkarlatyna (A38)	Zapalenie opon mózgowych		Zapalenie mózgu	
										Ogółem (A39.0; A87; B00.3; B02.1; G00; G03)	w tym: meningokokowe (A39.0)	Ogółem (A39.8; A83-86; B00.4; B02.0; B25.8; G04.0; G04.2; G04.8-9)	w tym: wirusowe, prz. przez kleszcze (A84)
POLSKA	4	-	-	1607	4	633	-	24	592	98	5	22	1
Dolnośląskie	1	-	-	120	-	30	-	1	34	9	-	-	-
Kujawsko-Pomorskie	-	-	-	147	-	30	-	-	43	2	-	1	-
Lubelskie	-	-	-	95	1	33	-	-	27	4	-	2	-
Lubuskie	1	-	-	59	-	21	-	-	4	2	-	1	-
Łódzkie	-	-	-	150	-	41	-	6	17	12	1	2	-
Małopolskie	-	-	-	59	-	49	-	-	67	7	-	5	-
Mazowieckie	-	-	-	145	-	65	-	3	129	4	-	-	-
Opolskie	-	-	-	12	-	5	-	-	19	2	-	1	1
Podkarpackie	-	-	-	88	-	41	-	-	21	9	-	5	-
Podlaskie	-	-	-	68	-	42	-	5	14	3	-	1	-
Pomorskie	-	-	-	81	2	59	-	-	19	5	-	1	-
Śląskie	-	-	-	130	-	72	-	-	100	9	2	-	-
Świętokrzyskie	2	-	-	85	1	18	-	-	29	3	1	-	-
Warmińsko-Mazurskie	-	-	-	121	-	46	-	-	23	7	-	2	-
Wielkopolskie	-	-	-	155	-	62	-	9	25	12	-	1	-
Zachodniopomorskie	-	-	-	92	-	19	-	-	21	8	1	-	-

Województwo	Ospa wietrzna (B01)	Odra (B05)	Różyczka: ogółem (B06; P35.0)	Wirusowe zapalenie wątroby			Świnka (B26)	Włośnica (B75)	Świerzb (B86)	Grypa: ogółem (J10; J11)	Bakteryjne zatrucia pokarmowe: ogółem (A02.0; A05)	Zatrucia grzybami (T62.0)	Inne zatrucia: ogółem (T36-T60; T63-T65)
				typu A (B15)	typu B: ogółem (B16; B18.0-1)	typu C: ogółem (B17.1; B18.2)							
POLSKA	5564	4	3140	38	148	83	5582	1	367	13	1703	1	477
Dolnośląskie	414	1	86	1	14	11	398	-	17	-	124	-	17
Kujawsko-Pomorskie	326	-	110	2	9	1	99	1	32	3	155	-	18
Lubelskie	456	-	170	-	5	-	569	-	24	-	98	-	50
Lubuskie	183	-	32	-	1	2	124	-	4	-	61	-	23
Łódzkie	369	-	138	2	25	17	327	-	67	-	151	-	240
Małopolskie	470	-	173	13	13	5	312	-	30	-	66	-	8
Mazowieckie	589	-	928	-	7	16	969	-	28	-	145	-	6
Opolskie	209	-	28	-	4	2	363	-	5	-	12	-	-
Podkarpackie	243	-	61	-	7	2	100	-	9	-	91	1	20
Podlaskie	102	-	150	-	3	3	211	-	19	-	68	-	10
Pomorskie	143	-	72	11	10	5	254	-	11	-	94	-	17
Śląskie	700	2	683	6	30	6	493	-	50	-	141	-	15
Świętokrzyskie	318	-	21	-	8	5	163	-	9	-	99	-	26
Warmińsko-Mazurskie	210	1	276	-	3	1	224	-	34	-	125	-	3
Wielkopolskie	488	-	171	1	7	4	599	-	19	10	156	-	18
Zachodniopomorskie	344	-	41	2	2	3	377	-	9	-	117	-	6

Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS Informacja z 30 czerwca 1999 r.

W czerwcu 1999 r. do Zakładu Epidemiologii PZH zgłoszono nowo wykryte zakażenie HIV 21 obywateli polskich, w tym 12 zakażonych w związku z używaniem narkotyków.

Obecność przeciwciał anti-HIV potwierdzono w Wojewódzkiej Przychodni Dermatologicznej w Katowicach, w Pracowni Bakteriologicznej Katedry i Kliniki Chorób Zakaźnych Collegium Medicum UJ w Krakowie, w Specjalistycznym Dermatologicznym Zespole Opieki Zdrowotnej w Łodzi oraz w Zakładzie Serologii Instytutu Hematologii i Transfuzjologii w Warszawie.

Odnotowano zachorowania na AIDS trzech kobiet zakażonych drogą ryzykownych kontaktów heteroseksualnych oraz ośmiu mężczyzn (sześciu narkomanów, jednego homoseksualisty i jednego zakażonego drogą ryzykownych kontaktów heteroseksualnych).

Chorzy byli w wieku od 23 do 39 lat.

Dwoje chorych z rozpoznaniem AIDS w 1998 r. miało miejsce zamieszkania w woj. toruńskim. Chorzy z rozpoznaniem AIDS w 1999 r. mieli miejsce zamieszkania w województwach: dolnośląskim - pięciu, kujawsko-pomorskim - jedna, oraz śląskim - troje.

We wszystkich przypadkach określono przynajmniej jedną chorobę wskazującą na AIDS w brzmieniu jak w definicji do celów nadzoru epidemiologicznego, skorygowanej w 1993 r. W sześciu przypadkach podano liczbę komórek CD4 (od 2 do 73/ μ L).

Od wdrożenia badań w 1985 r. do 30 czerwca 1999 r. stwierdzono zakażenie HIV 5.810 obywateli polskich, wśród których było co najmniej 3.779 zakażonych w związku z używaniem narkotyków.

Ogółem odnotowano 794 zachorowania na AIDS; 442 chorych zmarło.

Wanda Szata
Zakład Epidemiologii PZH

* * *

UWAGA: Liczby zachorowań na choroby wywołane przez ludzki wirus upośledzenia odporności [HIV] podawane na str. 1-2 "Meldunków" pochodzą ze sprawozdań Mz-56 nadsyłanych przez Wojewódzkie Stacje San.-Epid. w ramach systemu zbiorczego zgłaszania zachorowań na choroby zakaźne. Natomiast dane o zachorowaniach zawarte w powyższej informacji pochodzą ze skorygowanych w Zakładzie Epidemiologii PZH zgłoszeń poszczególnych zachorowań.

Szczepienia BCG i testy tuberkulinowe w Polsce w 1998 roku¹⁾

Szczepienia BCG

W roku 1998 wykonano w Polsce 1.381.353 szczepienia BCG. W rocznikach objętych Kalendarzem Szczepień - tj. noworodków, niemowląt w 12 miesiącu życia, dzieci w 7, 12 i 18 roku życia - wykonano 1.284.435 szczepień. W pozostałej grupie 96.918 szczepionych było 81.135 dzieci i młodzieży do 18 roku życia zaszczepionych z opóźnieniem w stosunku do obowiązującego Kalendarza. Łącznie w ramach obowiązkowych szczepień grupie dzieci i młodzieży do 18 roku życia wykonano 1.365.570 szczepień BCG. Wykonano ponadto 10.838 szczepień BCG osób powyżej 18 roku życia starających się o przyjęcie w szkołach policealnych lub o pracę w zakładach przeciwgruźliczych. Ponadto zaszczepiono 4.945 osób pozostających w styczności z cho-

Tabela 1. Stopień objęcia szczepieniami BCG oraz ich wykonawstwo wśród noworodków w Polsce w latach 1997-1998 wg województw.

Województwo (St.- stołeczne M.- miejskie)	% szczepionych noworodków		% niemowląt bez blizny po- szczepiennej lub z blizną <3 mm	
	1997	1998	1997	1998
POLSKA	96,4	96,0	2,8	3,2
1. St.warszawskie	100,0	100,0	4,9	6,3
2. Białkopodlaskie	93,4	93,2	2,0	1,7
3. Białostockie	97,7	97,3	2,2	1,9
4. Bielskie	97,3	97,0	1,5	1,3
5. Bydgoskie	97,2	97,4	2,0	2,2
6. Chełmskie	94,0	91,8	2,8	3,5
7. Ciechanowskie	92,7	94,1	1,1	0,8
8. Częstochowskie	97,3	95,4	2,8	3,5
9. Elbląskie	92,8	94,4	1,9	2,3
10. Gdańskie	98,1	98,2	1,3	1,6
11. Gorzowskie	96,6	94,9	3,2	2,7
12. Jeleniogórskie	94,2	95,3	4,0	4,3
13. Kaliskie	96,8	96,9	2,6	2,6
14. Katowickie	95,5	95,6	3,4	3,5
15. Kieleckie	93,8	92,5	1,5	1,7
16. Konińskie	94,6	95,4	1,9	2,2
17. Koszalińskie	96,8	95,6	3,1	2,8
18. M.krakowskie	97,8	98,0	3,5	4,2
19. Krośnieńskie	94,5	93,9	1,5	2,1
20. Legnickie	95,0	94,3	2,3	2,7
21. Leszczyńskie	96,7	97,0	2,8	2,7
22. Lubelskie	97,0	96,3	4,2	4,3
23. Łomżyńskie	93,1	92,9	1,7	1,9
24. M.łódzkie	96,3	95,8	2,9	3,8
25. Nowosądeckie	93,9	95,1	1,0	5,0
26. Olsztyńskie	95,6	95,2	1,0	1,1
27. Opolskie	98,0	96,9	4,3	4,0
28. Ostrołęckie	95,3	95,4	1,5	1,7
29. Piłskie	94,5	94,9	1,9	2,4
30. Piotrkowskie	96,5	96,6	2,0	2,0
31. Płockie	95,7	93,6	2,1	2,2
32. Poznańskie	100,0	100,0	7,3	7,6
33. Przemyskie	94,5	93,5	1,6	1,7
34. Radomskie	91,7	91,5	1,9	2,8
35. Rzeszowskie	96,9	96,5	1,7	1,7
36. Siedleckie	93,1	94,2	1,5	2,2
37. Sieradzkie	95,0	94,9	2,8	3,1
38. Skierniewickie	95,9	95,7	1,3	1,8
39. Słupskie	94,4	93,9	1,9	2,2
40. Suwalskie	95,6	93,4	1,8	1,8
41. Szczecińskie	99,5	98,2	4,7	4,2
42. Tarnobrzeskie	95,3	93,7	4,3	3,9
43. Tarnowskie	96,6	96,3	0,8	1,8
44. Toruńskie	96,5	97,3	4,4	6,0
45. Wałbrzyskie	92,7	92,2	5,0	4,7
46. Włocławskie	94,6	94,4	3,2	3,7
47. Wrocławskie	97,9	96,2	2,7	3,4
48. Zamojskie	94,1	93,7	1,9	2,2
49. Zielonogórskie	95,6	94,6	2,5	2,9

rzymi na gruźlicę, w tej grupie było 4.298 dzieci i młodocianych do 18 roku życia.

W analizowanym roku zaszczepiono 379.828 noworodków, co stanowiło 96,0% ogólnej liczby urodzeń żywych

zarejestrowanych w 1998 r. (dane GUS). Odsetek noworodków objętych szczepieniami utrzymuje się na poziomie roku poprzedniego, kiedy to wynosił 96,4%. W żadnym województwie odsetek zaszczepionych noworodków nie był niższy niż 90,0% (tab. 1).

Wykonawstwo szczepień BCG

Tak jak w ubiegłych latach wykonawstwo szczepień BCG u noworodków oceniano na podstawie obecności i wielkości (średnicy) blizny poszczepiennej mierzonej u niemowlęcia w 12 m-cu życia. Utrzymuje się dobre wykonawstwo szczepień BCG u noworodków. Odsetek źle zaszczepionych niemowląt, tj. z brakiem blizny poszczepiennej lub z blizną < 3 mm, wynosił 3,2% i było to więcej niż w roku poprzednim, kiedy taki odsetek wynosił 2,8%. W przekroju wojewódzkim odsetek noworodków źle zaszczepionych wahał się od 7,6% w woj. poznańskim do 0,8% w woj. ciechanowskim. Poza województwem poznańskim, relatywnie wysoki odsetek źle szczepionych noworodków zarejestrowano w woj.: warszawskim - 6,3%, toruńskim - 6,9%, nowosądeckim - 5,0%. Do najlepszych w tej dziedzinie województw, poza wymienionym ciechanowskim, należały woj.: olsztyńskie - 1,1%, bielskie - 1,3% i gdańskie - 1,6%.

Objęcie dzieci i młodzieży testami tuberkulinowymi

W roku 1998 wykonano ogółem 1.234.677 testów tuberkulinowych. W liczbie tej było 1.091.562 (88,4% ogólnej liczby) testów wykonanych u osób w 12 i 18 roku życia, u których test tuberkulinowy wykonywany jest obowiązkowo przed szczepieniem BCG. Pozostałe testy wykonano u 516 dzieci do 11 roku życia, u 49.848 dzieci w wieku 13-17 lat i u 52.329 osób powyżej 18 roku życia - zgłaszających się na studia wyższe, policealne studia zawodowe i do pracy w zakładach przeciwgruźliczych. U 40.422 osób wykonano test tuberkulinowy ze wskazań epidemicznych i/lub diagnostycznych (styczność z osobą chorą na gruźlicę), w tym 23.682 testy u osób poniżej 18 roku życia. W grupie tej odsetek tuberkulinododatnich wśród osób do 18 roku życia stykających się z chorym wynosił 75,2%, a w grupie powyżej 18 roku życia - 79,1% i nie odbiegał od wyników u ogółu badanych 18-latków, u których wynosił 76,9%. Za pozytywny fakt należy uznać dalsze zmniejszenie liczby wykonywanych testów tuberkulinowych u dzieci, u których nie są one zalecane, tj. do 11 roku życia - wykonano ich 576.

W pełni i na bieżąco pokryte było zapotrzebowanie na szczepionkę BCG produkcji Wytwórni Surowic i Szczepionek w Lublinie, jak i na tuberkulinę RT-23 produkcji SSI w Kopenhadze.

Wnioski

1. W programie Zwalczenia Gruźlicy szczepienia BCG pozostają ważnym, choć uzupełniającym elementem programu zwalczenia gruźlicy w Polsce.
2. Należy utrzymać pełne i ciągłe zaopatrzenie w szczepionkę BCG, tuberkulinę oraz strzykawkę i igły do szczepień.
3. Utrzymanie dobrego poziomu wykonawstwa testów tuberkulinowych i szczepień BCG wymaga ciągłego szkolenia pielęgniarek i położonych w tym zakresie.

^{/*} Ocenę wykonawstwa szczepień BCG i testów tuberkulinowych przeprowadzono w oparciu o informacje zawarte w biuletynie "Szczepienia ochronne w Polsce w 1998 roku", PZH MZiOS, Warszawa 1999.

dr Ireneusz Szczuka
Instytut Gruźlicy i Chorób Płuc

Choroby szerzące się drogą pokarmową w Australii w 1997 roku

W Australii rejestruje się zachorowania z wykorzystaniem krajowego systemu nadzoru nad zgłaszanymi chorobami (National Notifiable Diseases Surveillance System - NNDSS). Spośród chorób szerzących się drogą pokarmową, omówiono wymienione niżej jednostki.

Botulizm. W Australii od 1991 do 1997 roku nie zarejestrowano żadnego zachorowania spowodowanego przez jad kiełbasiany.

Cholera. W 1997 roku zarejestrowano 3 zachorowania na cholere. W latach 1993-1996 liczba zachorowań na cholere wahała się od 3 w 1994 r. do 6 w 1993 r.

Czerwonka. W 1997 r. odnotowano 799 zachorowań na czerwonkę. Zapadalność wyniosła 4,3/100.000 i była mniejsza od wartości rejestrowanych w latach 1992-1996.

Kampylobakterioza. W 1997 roku zarejestrowano 11.848 przypadków kampylobakteriozy. Liczba ta jest o 2,5% mniejsza od zarejestrowanej w 1996 roku. Zapadalność z powodu kampylobakteriozy wyniosła w 1997 roku 96,7/100.000. W latach 1992-1996 roczna liczba zachorowań wzrosła od 8.111 do 12.158. Najwyższą zapadalność rejestrowano w 1997 r. w grupach wieku od 0 do 4 lat (chłopcy 227/100.000, dziewczynki 166). W miesiącach ciepłych (od października do lutego) rejestrowano więcej zachorowań, niż w pozostałych.

Listerioza. W 1997 r. zarejestrowano 71 przypadków listeriozy. Zarówno liczba zachorowań, jak i zapadalność (0,4/100.000) w latach 1991-1996 utrzymywały się na zbliżonym poziomie.

Salmonelozy. Liczba zachorowań na dur brzuszny i dury rzekome wahała się od 50 w 1994 roku do 84 w 1996 roku. W 1997 r. zanotowano 77 przypadków. Zapadalność wyniosła 0,4/100.000. Salmonelozy odzwierzęce spowodowały w 1997 r. 7.004 zachorowania, o 17% więcej w porównaniu z 1996 rokiem. Zapadalność wynosząca 37,8/100.000 była najwyższa od 1991 roku. Tak jak w poprzednich latach krzywa sezonowa przebiegała ze szczytem w miesiącach ciepłych (od grudnia do kwietnia). Największą zapadalność zarejestrowano w grupie wieku od 0 do 4 lat (chłopcy 200, dziewczynki 180/100.000).

Wirusowe zapalenie wątroby typu A. W 1997 roku odnotowano 3.076 zachorowań na wzv A, o 30% więcej niż w 1996 roku. Zapadalność wyniosła 16,6/100.000. Zarówno liczba zachorowań, jak i zapadalność były największe od początku funkcjonowania NNDSS. W poprzednich latach nie notowano różnic sezonowych. W 1997 roku wzrost liczby zachorowań odnotowany w lutym był wynikiem wystąpienia ogniska związanego ze spożyciem ostryg pochodzących z jeziora Wallis. Najwięcej zachorowań wystąpiło w grupie wieku od 20 do 39 lat.

Jersinioza. W 1997 r. wystąpiło 245 zachorowań na jersiniozę. Od 1992 r. liczba zachorowań obniżała się. Największą liczbę zachorowań i zapadalność rejestrowano w grupie wieku od 0 do 4 lat. Zachorowania odnotowane w tej grupie wieku stanowiły 27% ogółu. W pierwszych trzech miesiącach roku zarejestrowano największą liczbę zachorowań.

Dominującymi zachorowaniami szerzącymi się drogą pokarmową w Australii były: kampylobakterioza i salmonelozy odzwierzęce. Podobna sytuacja epidemiologiczna obserwowana jest w takich krajach, jak Stany Zjednoczone i Anglia z Walią.

na podst.: E. O'Brien, R. D'Suza, N. Gilroy i inni ("Comm. Dis.Int." 1999,23,9-13) opracowała Anna Przybylska